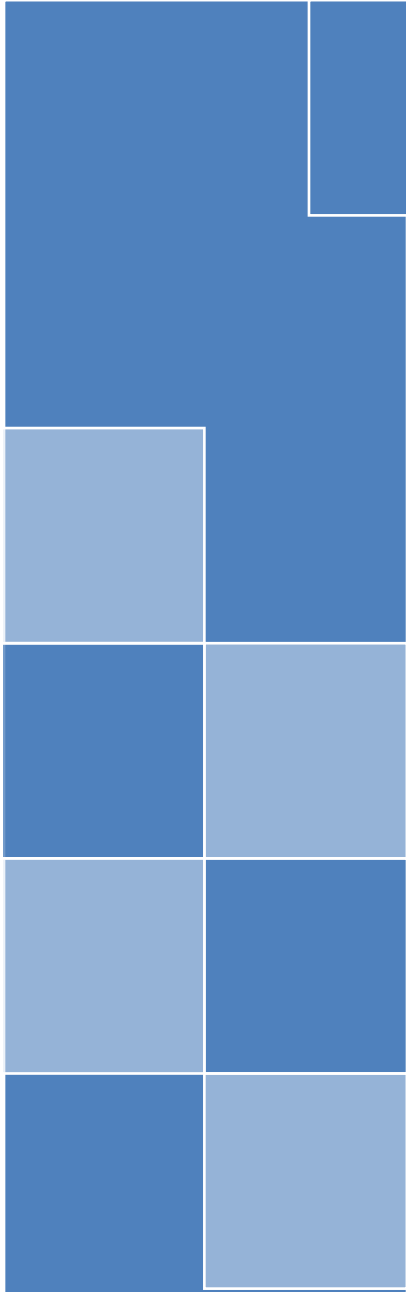

Strategia rozwoju usług edukacyjnych

Plan proponowanych działań partnerskich
na lata 2014-2020 na obszarze powiatu
wołomińskiego

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**POWIAT
WOŁOMIŃSKI**

**UNIA
EUROPEJSKA**

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Dokument powstał w ramach projektu:

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**POWIAT
WOŁOMIŃSKI**

**UNIA
EUROPEJSKA**

Działania wspierające podnoszenie dostępności, jakości i efektywności usług publicznych w Powiecie Wołomińskim

Projekt realizowany przez Starostwo Powiatu Wołomińskiego we współpracy z gminami: Dąbrówka, Jadów, Klembów, Kobyłka, Marki, Poświętne, Radzymin, Strachówka, Tłuszcz, Wołomin, Ząbki, Zielonka.

Projekt częściowo finansowany przez Unię Europejską
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Zespół projektowy:

Kierownik – dr Grzegorz Grabowski

Jolanta Lejk; Joanna Balcerak-Wąż; Marzena Bańka; Sylwia Perzanowska; Iwona Pielka, Małgorzata Ufnal; Rafał Grześkiewicz; Tomasz Szczegielniak

Zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. zaangażowanych w prace nad Strategią Rozwoju Usług Edukacyjnych:

Jakub Żywiec; Justyna Szymańska; Cezary Ulasiński; Magdalena Widuch

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 30 – 103 Kraków ul. Włóczków 22/3,
Tel. (12) 623 77 40, Fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Spis treści

Część I. Wprowadzenie	4
1.1 Strategia Rozwoju Usług Edukacyjnych jako instrument partnerskiego podnoszenia jakości, efektywności i dostępności usług na obszarze powiatu wołomińskiego	4
1.2. Proces konstruowania Strategii Rozwoju Usług	8
1.3. Struktura dokumentu	10
1.4. Usługi edukacyjne	12
Część II. Diagnostyczna	13
2.1. Główne wnioski z diagnozy jakości, efektywności i dostępności usług	13
2.2 Analiza SWOT	18
Część III. Strategiczna	21
3.1 Misja rozwoju usług	21
3.2 Plany działań dla domen strategicznego rozwoju	23
Domena odnosi się do budowania w powiecie wysokiej jakości oferty kształcenia przygotowującej do aktywności zawodowej i utrzymania się na rynku pracy. Zakres domeny obejmuje startegiczne działania skierowane na dostosowanie kształcenia ponadgimnazjalnego pod wymogi rynku pracy (zakres, jakość, kadra, baza), stworzenie warunków dla rozwoju poradnictwa zawodowego, rozwijanie współpracy placówek edukacyjnych z pracodawcami, a także wykorzystywanie istniejących diagnoz lokalnego i regionalnego rynku pracy przy podejmowaniu decyzji na rzecz budowaniu adekwatnej oferty kształcenia zawodowego.....	
Część IV. Wdrożeniowa	29
4.1 Założenia systemu wdrażania i monitorowania Strategii	29
4.2 Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii	31
4.3 Procedury wdrażania i monitorowania Strategii	35

Część I. Wprowadzenie

1.1 Strategia Rozwoju Usług Edukacyjnych jako instrument partnerskiego podnoszenia jakości, efektywności i dostępności usług na obszarze powiatu wołomińskiego

Strategia Rozwoju Usług Edukacyjnych jest dokumentem odnoszącym się do obszaru zajmowanego przez 13 jednostek samorządu terytorialnego: Powiat Wołomiński oraz gminy: Dąbrówka, Jadów, Klembów, Kobyłka, Marki, Poświętne, Radzymin, Strachówka, Tłuszcz, Wołomin, Żąbki, Zielonka. Wspomniane jednostki były partnerami w realizacji projektu „**Działania wspierające podnoszenie dostępności, jakości i efektywności usług publicznych w powiecie wołomińskim**”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. W ramach powyższego Projektu zostały przeprowadzone wszystkie prace związane z opracowaniem finalnej wersji dokumentu. Przygotowanie dokumentu było odpowiedzią na potrzebę zaprogramowania działań w obszarze usług edukacyjnych, które wymagają poprawy jakości, skuteczności i dostępności, ze względu na swój istotny wpływ na komfort życia mieszkańców.

Prace nad dokumentem były okazją do dialogu pomiędzy przedstawicielami różnych jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu wołomińskiego. Przy ich udziale powstał niniejszy dokument, uwzględniający projektowanie działań pod kątem możliwego wsparcia oferowanego w ramach nowej perspektywy finansowej UE do 2020 roku.

Ze względu na swoją specyfikę, przygotowany dokument strategiczny nie będzie miał wagi tradycyjnych, zintegrowanych strategii rozwoju JST, które ze względu na tryb procedowania mają charakter prawa miejscowego, przyjmowanego przez samorządowe organy uchwałodawcze (Rady Gmin/Powiatu). Będzie to materiał o charakterze fakultatywnym, opcjonalnym w realizacji, ale równocześnie wskazującym główne cele rozwojowe, wpisujące się w dokumenty wyższego rzędu, wyznaczające obszary rozwojowe. Strategia Rozwoju Usług w wersji wypracowanej w modelu partycypacyjnym, będzie pakietem możliwych do realizacji zadań w układzie partnerskim, preferowanym w finansowaniu nowych projektów ze środków UE. Poniższy dokument daje odpowiedź na pytanie w jakim kierunku zmierzać, by wzmacniać zidentyfikowane na etapie diagnozy mocne strony i wykorzystywać pojawiające się szanse, a także jak reagować na słabości i zagrożenia wpływające na świadczone usługi edukacyjne.

Strategia Rozwoju Usług edukacyjnych jest dokumentem wpisującym się w proces strategicznego myślenia o rozwoju tej sfery usług publicznych. Jest komplementarna z innymi dokumentami strategicznymi odnoszącymi się do świadczenia usług edukacyjnych.

Krajowe dokumenty strategiczne i programy operacyjne odnoszące się do usług edukacyjnych

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Usług Edukacyjnych jest komplementarna z dokumentem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, który tworzy główne ramy rozwojowe dla budowania wysokiej jakości kapitału ludzkiego na każdym etapie życia, pozwalającego na osiągnięcie wyższego poziomu nowoczesności i innowacyjności polskiej gospodarki. Cele zawarte w tym dokumencie wspierają także osiągnięcie celów postawionych na poziomie dokumentu strategicznego Unii Europejskiej „Europa 2020”. Spójność prezentowanej Strategii Usług Edukacyjnych z przytaczanym dokumentem strategicznym widoczna jest na poziomie poniższych celów szczegółowych oraz wybranych kierunkach interwencji:

Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia.

Kierunki interwencji m.in.:

- Ułatwianie godzenia pracy z indywidualnymi potrzebami człowieka (na różnych etapach życia), w tym w zakresie łączenia aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi;
- Rozwój form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- Zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy, a także stworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) do zatrudnienia;
- Dostosowanie oferty dydaktycznej i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przez zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacji oraz umożliwienie uczniom i studentom praktycznej nauki w przedsiębiorstwach w ramach bardziej rozwiniętego systemu praktyk zawodowych i staży;

Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych.

Kierunki interwencji:

- Upowszechnienie dostępu do opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat 3 oraz połączenie systemu opieki nad dziećmi 0-3 i systemu przedszkolnego;
- Upowszechnienie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz usług wspierających uczestnictwo dzieci w tej formie edukacji;
- Promowanie edukacji osób starszych, zarówno w wymiarze formalnym, jak i pozaformalnym, zwłaszcza z uwzględnieniem rozwoju kompetencji cyfrowych; rozszerzenie oferty edukacyjnej adresowanej do seniorów oraz lepsze dopasowanie jej do potrzeb tej grupy wiekowej; kształcenie ustawiczne oraz wsparcie szkoleń osób w wieku 50+;

Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli:

- Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie i odschematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).
- Lepsze dopasowanie kształcenia i szkolenia zawodowego na wszystkich poziomach do potrzeb gospodarczych i społecznych oraz wymagań rynku pracy m.in. poprzez zwiększanie zaangażowania podmiotów gospodarczych i społecznych w procesy kształcenia i szkolenia.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia nauczycieli oraz innych osób nauczających, w tym zwiększenie społecznego prestiżu i konkurencyjności ich zawodu.
- Rozszerzanie stosowania narzędzi cyfrowych w kształceniu i szkoleniu.
- Rozwijanie poradnictwa edukacyjno-zawodowego ułatwiającego poruszanie się wśród zindywidualizowanych ofert kształcenia i szkolenia.
- Rozwijanie polityki edukacyjnej opartej na faktach.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (projekt)

Strategia Usług Edukacyjnych w swych zapisach zgodna jest z założeniami zawartymi w projekcie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020. Komplementarność zapisów dotyczy w szczególności **Osi Priorytetowej I: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji**; Priorytet Inwestycyjny: 10.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego. W ramach tego priorytetu wskazano na następujące cele szczegółowe:

1. **Rozwój narzędzi polityki edukacyjnej** - który zakłada realizację przedsięwzięć zapewniających m.in.: rozwój narzędzi monitoringu, kontroli i ewaluacji systemu kształcenia i szkolenia oraz zwiększenie zdolności do ich wykorzystywania; integrację i rozwijanie baz danych dotyczących systemu oświaty; wspieranie zarządzania w oświacie (w tym m. in.: zapewnienie rozwoju kompetencji kadry kierowniczej oświaty oraz stworzenie platformy wzajemnej współpracy i wymiany doświadczeń);
2. **Poprawa jakości pracy szkół i placówek oświatowych** – rozumiany jako wzmocnienie systemu wspierania szkół i placówek ukierunkowanego na ich rozwój służący podniesieniu jakości kształcenia oraz zapewnieniu równego dostępu i równych szans oraz opracowanie standardów i programów rozwoju zawodowego nauczycieli oraz przygotowanie kadr trenerskich do prowadzenia programów kształcenia nauczycieli;

3. Tworzenie warunków do rozwoju nowoczesnych metod wspierania uczenia się, dostosowanego do wyzwań gospodarki opartej na wiedzy – koncentrujący się na przedsięwzięciach dotyczących m.in.: opracowania i wdrożenia rozwiązań wspierających wykorzystywanie nowoczesnych technologii w nauczaniu wszystkich przedmiotów, w tym rozwijanie oferty publicznych elektronicznych zasobów edukacyjnych; doskonaleniu podstaw programowych wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego oraz opracowanie modelowych programów nauczania oraz opracowania standardów rozwijania kompetencji w zakresie matematyki, informatyki i nauk przyrodniczych, a także uczenia się aktywnego i praktycznego na wszystkich poziomach kształcenia jako podstawy do uczenia się przez całe życie

Regionalne dokumenty strategiczne i programy operacyjne odnoszące się do usług edukacyjnych

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030

Głównym celem Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku jest zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie. Spośród wskazanych w tym dokumencie celów strategicznych, zapisy zawarte w Strategii Usług Edukacyjnych spójne są z celem Społeczeństwo stawiającym na poprawę jakości życia oraz wykorzystania kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki. Jako kluczowe kierunki działań wskazano m.in.:

- Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, w tym kształcenie zawodowe młodzieży, dostosowanie systemów kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- Aktywizacja rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej, w tym upowszechnienie opieki żłobkowej i wychowania przedszkolnego;
- Wyrównywanie szans edukacyjnych, w tym zwiększenie dostępności usług oświatowych na obszarach wiejskich, tworzenie warunków materialnych i organizacyjnych służących wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży wiejskiej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (projekt)

W projekcie regionalnego programu operacyjnego jedna z wybranych Osi Priorytetowych *Edukacja dla rozwoju regionu*, dotyczy bezpośrednio działań służących zapewnieniu wysokiej jakości, dostępności i efektywności usług edukacyjnych na terenie województwa mazowieckiego. Wśród wyróżnionych celów szczegółowych wskazano:

1. *Poprawę dostępności i jakości edukacji przedszkolnej i kształcenia ogólnego*, w tym w szczególności: upowszechnianie i wsparcie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej; wsparcie wysokiej jakości kształcenia ogólnego (wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów); wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, w tym wsparcie szkół i placówek dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży; wsparcie

rozwoju zawodowego nauczycieli, w tym w szczególności rozwijanie przez nich umiejętności korzystania z nowych technologii i nowoczesnych pomocy dydaktycznych.

2. *Poprawę jakości kształcenia zawodowego młodzieży oraz kształcenia i szkolenia osób dorosłych, w tym w szczególności: dostosowanie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe do potrzeb rynku pracy; inwestycje w infrastrukturę w obszarze kształcenia zawodowego; rozwój doradztwa zawodowego dla młodzieży.*

Tym samym realizacja zapisów zawartych w Strategii Usług Edukacyjnych, które są komplementarne do założeń zawartych w regionalnym programie operacyjnym, będzie wprost przyczyniała się do osiągnięcia postawionych celów i pożądanych zmian w zakresie usług edukacyjnych.

1.2. Proces konstruowania Strategii Rozwoju Usług

Proces prac nad Strategią Rozwoju Usług Edukacyjnych, który rozpoczęto w maju, a zakończono w grudniu 2013 r., koordynował zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ulasiński, J. Szymańska.

Proces myślenia o rozwoju usług edukacyjnych został zainicjowany przez projekt pn. „**Działania wspierające podnoszenie dostępności, jakości i efektywności usług publicznych w powiecie wołomińskim**”, częściowo finansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013.

Prace nad dokumentem Strategia Rozwoju Usług Edukacyjnych opierały się o wykorzystanie szeregu wzajemnie uzupełniających się metod, prac analitycznych, eksperckich i partycypacyjnych, spośród których wymienić należy:

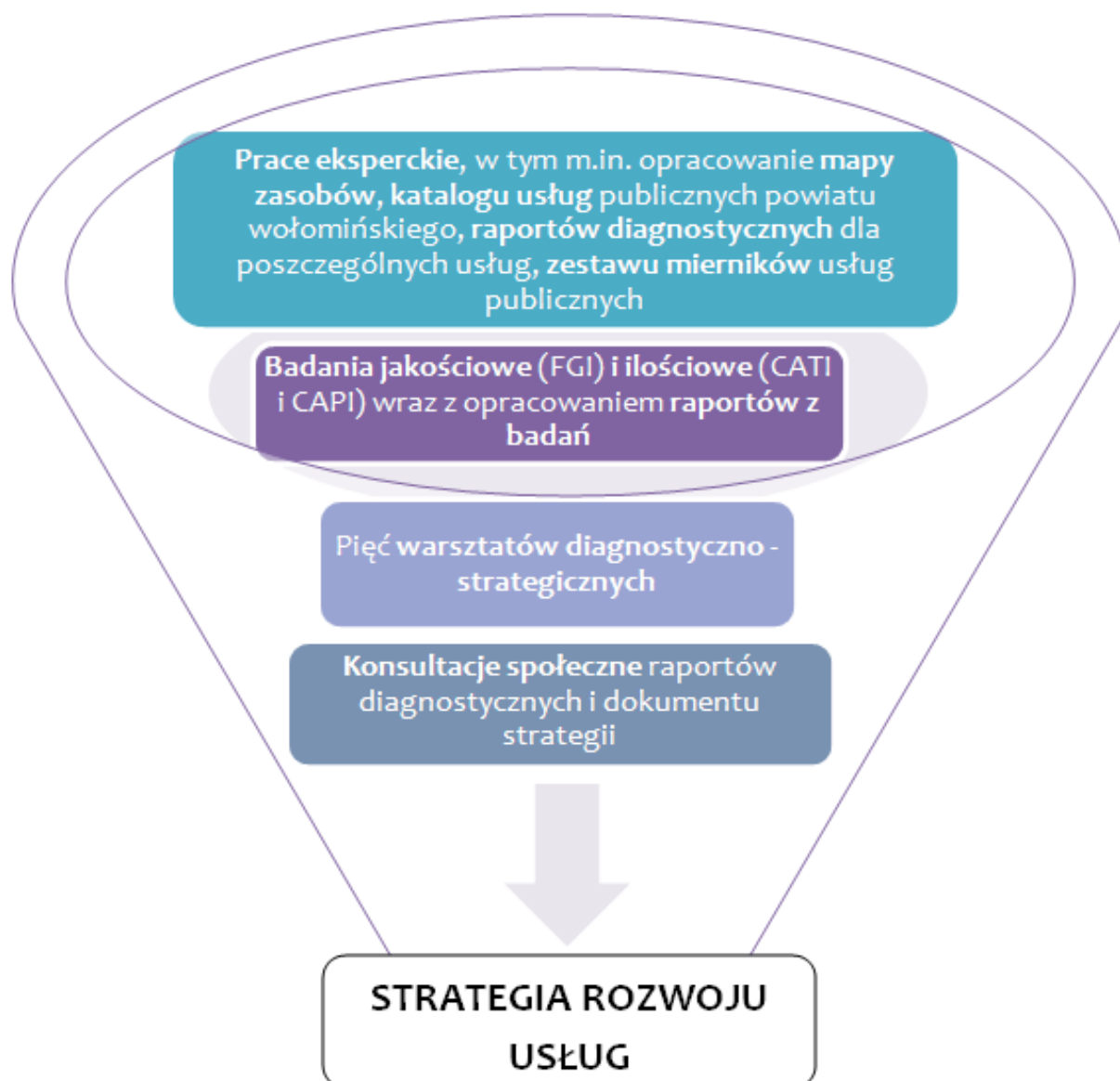
- analizę danych zastanych;
- badania ilościowe CATI i CAPI;
- badania jakościowe FGI;
- analizy strategiczne (analiza SWOT, PEST, analiza drzewo problemów – drzewo celów);
- spotkania warsztatowe skupiające przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego terenu powiatu wołomińskiego.

W ramach spotkań o charakterze warsztatowym wykorzystany został szereg różnego rodzaju metod pracy takich jak: technika grupy nominalnej – dająca w pierwszej kolejności szansę na pracę indywidualną, następnie dyskusję w zespołach, aby ostatecznie osiągnąć konsensus na sesji plenarnej; dyskusja moderowana; prace z formularzem (kwestionariuszem) oraz zmodyfikowana metoda delficka, opierająca się o kierowane do uczestników warsztatów zadania / pytania bazujące na opracowanym i przesłanym materiale powarsztatowym. Dzięki tej metodzie, każdy z uczestników warsztatów miał możliwość spokojnej, indywidualnej i odłożonej w czasie analizy, a konsultanci uzyskiwali pewność, że nie pominięto żadnych istotnych zagadnień i kwestii.

Prace nad Strategią Rozwoju Usług Edukacyjnych

1.3. Struktura dokumentu

Konstrukcja Strategii Rozwoju Usług Edukacyjnych odpowiada logice procesu strategicznego i obejmuje cztery zasadnicze części: część pierwszą – wprowadzającą, część drugą – strategiczną, część trzecią – operacyjną i część czwartą – wdrożeniową.

Część I Wprowadzająca

W części pierwszej, stanowiącej wprowadzenie do dokumentu, zawarto główne przesłanki procesu opracowywania Strategii Rozwoju Usług – przyjęte założenia wyjściowe, przebieg oraz wykorzystane w procesie metody prac.

Część II Diagnostyczna

Część druga przedstawia zasadnicze wyniki diagnozy jakości, efektywności, skuteczności i dostępności usług edukacyjnych świadczonych na terenie powiatu wołomińskiego wraz z głównymi trendami rozwojowymi dostrzegalnymi w tej sferze usług.

Część III Strategiczna

W części trzeciej przedstawiono swoisty rdzeń Strategii Rozwoju Usług w postaci misji oraz opisu domen strategicznego rozwoju usług w powiecie wołomińskim, uzupełniony o siatkę celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań (ze wskazaniem zadań flagowych).

Część IV Wdrożeniowa

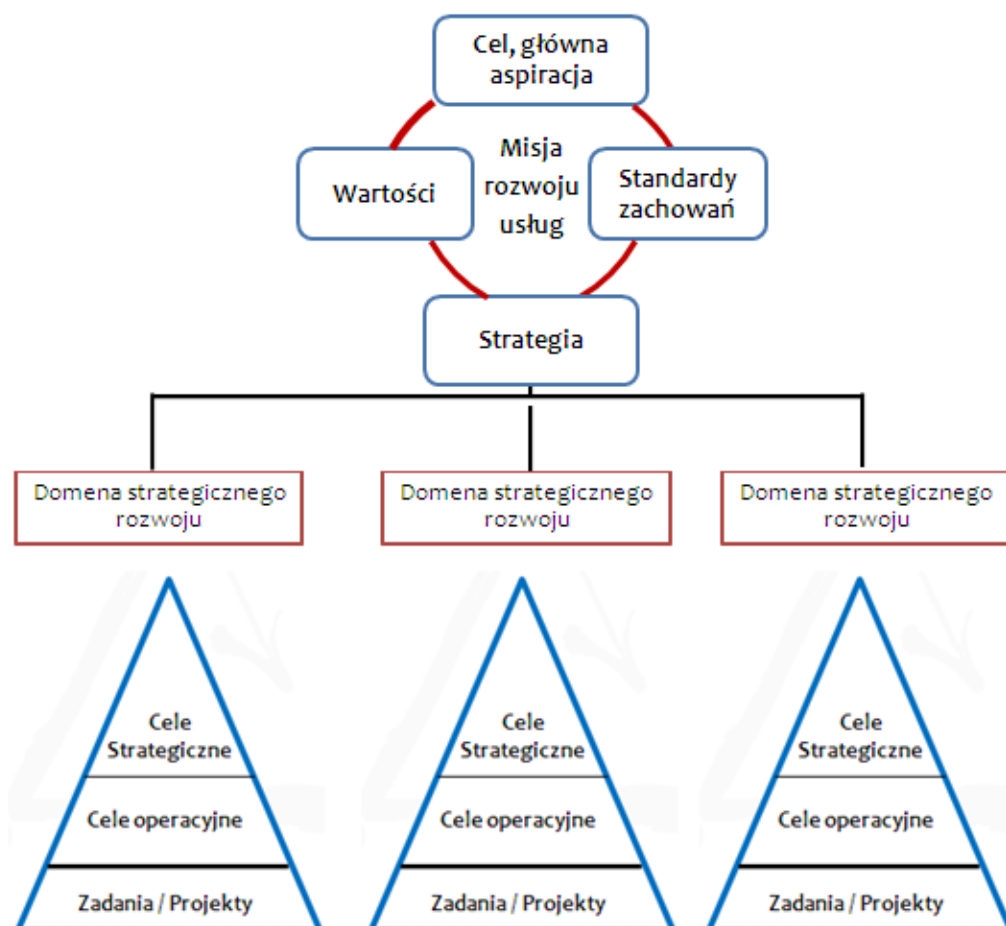
Zwieńczenie dokumentu zawiera część czwartą, w której ujęto opis systemu wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Usług wraz z zestawem służących temu wskaźników, procedur oraz określeniem podmiotów zaangażowanych w proces.

Część I Wprowadzająca

Raport diagnostyczny - diagnoza jakości, efektywności i dostępności usług

Część II
diagnostyczna

Część III Strategiczna

Część IV
wdrożeniowa

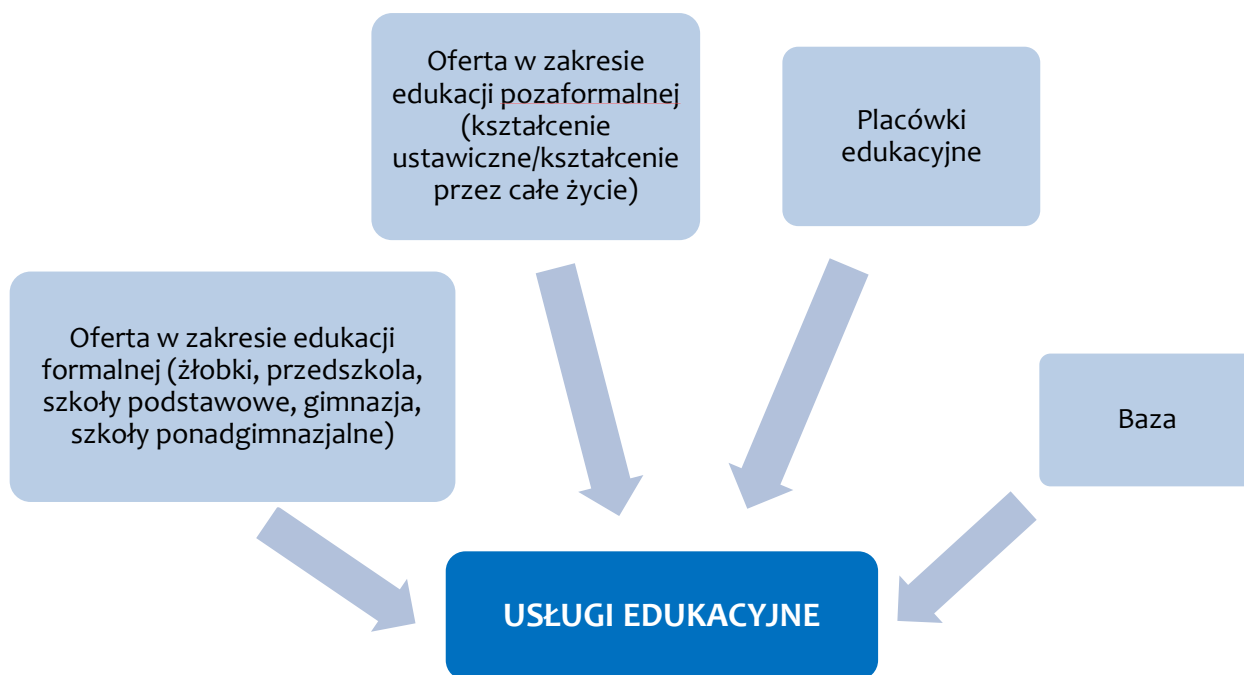

1.4. Usługi edukacyjne

Proces diagnostyczno-strategiczny, realizowany w ramach projektu, został poprzedzony jasnym zdefiniowaniem zakresu pojęciowego usługi edukacyjnej. W wyniku prac warsztatowych wspólnie uzgodniono i przyjęto, iż usługi edukacyjne rozumiane są jako zapewnienie społeczności oferty z zakresu edukacji formalnej i pozaformalnej, profesjonalnej kadry dydaktycznej, odpowiedniej infrastruktury w postaci placówek edukacyjnych, sal dydaktycznych, sprzętu technicznego.

W zakres tych usług wchodzi więc 4 podstawowe elementy tj.:

- *Oferta edukacyjna formalna* – kierunki i profile kształcenia w formach szkolnych;
- *Oferta edukacyjna nieformalna i pozaformalna* – uczenie się przez całe życie, kształcenie ustawiczne;
- *Placówki edukacyjne* – funkcjonujące na terenie powiatu podmioty świadczące usługi około edukacyjne np. działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych, doradców edukacyjno-zawodowych;
- *Baza* – np. wyposażenie sal lekcyjnych, infrastruktura edukacyjna, budowa przyszkolnych boisk sportowych.

Cześć II. Diagnostyczna

2.1. Główne wnioski z diagnozy jakości, efektywności i dostępności usług

Poniższe wnioski są syntezą raportów badawczych odnoszących się do badań fokusowych, ilościowych oraz analizy danych zastanych przeprowadzonych w ramach projektu „**Działania wspierające podnoszenie dostępności, jakości i efektywności usług publicznych w powiecie wołomińskim**”. Przywołane wyniki pochodzą z poszczególnych typów badań:

- począwszy od badań fokusowych, które przyczyniły się do nakreślenia kontekstu analizowanej usługi oraz zebrania komentarzy, opinii i doświadczeń mieszkańców powiatu wołomińskiego;
- poprzez badania ilościowe, które pozwoliły zmierzyć natężenie zidentyfikowanych w badaniach jakościowych kwestii problemowych;
- kończąc na efektach prac analitycznych, bazujących na ogólnodostępnych danych statystycznych.

W badaniach szczególnie akcentowano głos osób niepełnosprawnych, członków rodzin wielodzietnych, osób, które ukończyły 65 lat a także mieszkańców obszarów wiejskich¹.

DIAGNOZA USŁUG PUBLICZNYCH W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM

BADANIA FOKUSOWE

16 pogłębionych
wywiadów
grupowych

WARSZTATY DIAGNOSTYCZNE

5 warsztatów dla
każdej z usług

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

(BDL GUS, OKE, NFZ,
www.JST)

BADANIA ILOŚCIOWE

CATI: n=3477
CAPI: n=240

¹ Pełne wyniki badania, w postaci Raportu Diagnostycznego stanowią załącznik do dokumentu strategii.

Główne wnioski z analizy danych zastanych

Powiat wołomiński charakteryzuje się umiarkowanym (średnim) stopniem zaspokojenia potrzeb ludności w zakresie usług edukacyjnych. Cechuje go bardzo niski stopień dostępności do placówek opieki nad dziećmi do 3 lat (żłobków, oddziałów żłobkowych, klubów dziecięcych). Tego rodzaju jednostki funkcjonują tylko na terenie 2 gmin powiatu (gmina Ząbki, gmina Kobylka). Równocześnie pomimo bardzo wyraźnej poprawy dostępności do wychowania przedszkolnego, jaki nastąpił w powiecie wołomińskim w latach 2007 – 2012 (wzrost liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych o 87,3%), jej poziom ciągle należy ocenić jako niewystarczający (w 2012 roku wychowaniem przedszkolnym w powiecie wołomińskim objętych było 74,0% dzieci w wieku 3 – 6 lat). Za mocną stroną powiatu wołomińskiego w sferze usług edukacyjnych bez wątpienia należy uznać stałą poprawę jakości kształcenia na poziomie podstawowym oraz gimnazjalnym, przejawiającą się przyrostem, w latach 2007 – 2012, ilości komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów w szkołach podstawowych (o 39,9%) i gimnazjach (o 42,8%). Równocześnie wypada podkreślić, iż powiat wołomiński charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością szkolnictwa podstawowego, czego oznaką jest wysoka wartość współczynnika skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (100,0%). Niemniej jednak w latach 2007 – 2012 w powiecie wołomińskim zaobserwowano spadek wielkości wyników uzyskiwanych przez uczniów ze sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego (tak części humanistycznej, jak również matematyczno-przyrodniczej).

Na przestrzeni okresu obejmującego lata 2007 – 2012, w powiecie wołomińskim, nastąpił spadek zainteresowania młodzieży ofertą edukacyjną liceów ogólnokształcących oraz zasadniczych szkół zawodowych. W stosunku do 2007 roku liczba uczniów liceów ogólnokształcących i zasadniczych szkół zawodowych zmniejszyła się odpowiednio o 22,1% i 19,1%. W tym samym czasie na obszarze powiatu wołomińskiego odnotowano wzrost zainteresowania młodzieży ofertą edukacyjną szkół technicznych. W porównaniu z rokiem 2007 ilość uczniów kontynuujących naukę w technikach zwiększyła się o 67,4%. W tym miejscu należy również odnotować, iż powiat wołomiński cechuje się bardzo niskim poziomem zdawalności egzaminu maturalnego na tle Polski, województwa mazowieckiego oraz subregionu warszawskiego wschodniego.

Powiat wołomiński odznacza się bardzo wysoką dostępnością oferty edukacyjnej dla dorosłych w zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Jednocześnie w latach 2007 – 2012 w przypadku powiatu wołomińskiego miał miejsce wyraźny wzrost zainteresowania ofertą szkół ponadgimnazjalnych dla osób dorosłych. W stosunku do 2007 roku liczba osób kształcących się w ponadgimnazjalnych szkołach dla dorosłych zwiększyła się o 104,1%.

Powiat wołomiński charakteryzuje się wyraźnym zróżnicowaniem przestrzennym pod względem poziomu dostępności do nauczania języków obcych pomiędzy obszarami miejskimi i terenami wiejskimi. Zdecydowanie najgorszą dostępnością do kształcenia językowego cechują się gminy wiejskie powiatu (Dąbrówka, Jadów, Klembów, Poświętne, Strachówka), w granicach których nie funkcjonuje żadna szkoła języków obcych.

Wśród mocnych stron powiatu wołomińskiego w zakresie usług edukacyjnych należy również wskazać na wysoki udział nakładów finansowych gmin na oświatę oraz wychowanie w wydatkach budżetowych ogółem (44,0%), a także wysoką wartość nakładów majątkowych na sferę edukacji.

Główne wnioski z badań jakościowych

Analiza usług edukacyjnych w ramach badań jakościowych koncentrowała się na ocenie trzech podstawowych kryteriów tj. dostępności zróżnicowanej oferty edukacyjnej; dostępności komunikacyjnej placówek oświatowych oraz jakości świadczonych usług edukacyjnych (jakość oferty dostępnej w poszczególnych gminach, jakość poziomu nauczania i kompetencji kadry pedagogicznej oraz jakość i stan bazy, infrastruktury szkolnej wraz z wyposażeniem).

Identyfikacja słabych stron systemu świadczenia usług edukacyjnych, przeprowadzona przez uczestników badania przyniosła następujące wnioski:

- W powiecie brakuje miejsc w publicznych żłobkach i przedszkolach. Ponadto istniejący system informacji o wolnych miejscach w przedszkolach nie spełnia oczekiwań mieszkańców.
- Oferta profili kształcenia w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych nie pozwala na w pełni satysfakcjonujący wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Występuje niska dostępność w powiecie oferty kształcenia na poziomie zawodowym (postulat wyjścia naprzeciw trendom, wskazującym na ponowny wzrost znaczenia tego segmentu edukacji dla rynku pracy).
- Wysokie koszty uczestnictwa lub mało atrakcyjna i słaba jakościowo oferta bezkosztowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Ograniczony dostęp do kadry specjalistycznej w szkołach powiatu – pedagodzy, psychologzy, doradcy edukacyjno-zawodowi.
- Zbyt krótki czas otwarcia świetlic szkolnych, niedostosowany do potrzeb aktywnych zawodowo rodziców/opiekunów.
- Poziom infrastruktury edukacyjnej jest zróżnicowany na terenie powiatu. W celu jego poprawy konieczne jest podjęcie prac modernizacyjnych, choćby w zakresie przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych czy rozbudowy zaplecza sportowego.

Mocne strony usług edukacyjnych, które zostały wyartykułowane przez reprezentację mieszkańców to:

- Bezpieczeństwo w szkołach - małe szkoły to małe społeczności dające większą rozpoznawalność pomiędzy środowiskiem nauczycieli i uczniów – brak anonimowości jak w masowych, warszawskich szkołach.
- Ciekawa, wysokiej jakości rozwijająca się oferta edukacji pozaformalnej (Uniwersytety Trzeciego Wieku, Uniwersytety Otwarte itp.).

W pierwszej kolejności mieszkańcy oczekują zmian w obszarze godzenia życia zawodowego z życiem prywatnym rodziców/opiekunów dzieci w wieku przedszkolnym. Zmiany te miałyby nastąpić poprzez rozbudowę oferty żłobków i przedszkoli – zwiększenie ilości miejsc i poszerzenie zakresu czasowego opieki nad najmłodszymi, w tym uczniami szkół podstawowych i gimnazjalnych korzystających ze świetlic szkolnych. Za priorytetowe uznano także wzbogacenie oferty kształcenia, dzięki uruchomieniu dodatkowych profili kształcenia na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym.

Główne wnioski z badań ilościowych

W ponad połowie (55%) badanych gospodarstw domowych powiatu wołomińskiego respondenci nie posiadają dzieci, które uczęszczały w ciągu ostatnich trzech lat do przedszkola lub szkoły. Największy odsetek badanych mieszkańców powiatu (26%) ma doświadczenie ze szkolnictwem podstawowym, a zdecydowanie najmniejszy – ze szkołami policealnymi (2%).

Mieszkańcy powiatu wołomińskiego najwyżej ocenili jakość opieki przedszkolnej oraz szkół policealnych (w obu przypadkach średnia na skali pięciostopniowej wyniosła 4,02, choć należy pamiętać, że opinie na temat szkół policealnych obarczone są dużym błędem ze względu na niewielką liczbę odpowiadających). Najniższą ogólną ocenę odnotowano w przypadku gimnazjum – 3,81. Ogólna ocena usług edukacyjnych w poszczególnych gminach jest dość spójna – nie sposób wyróżnić gmin, które szczególnie zaniedbują usługi edukacyjne lub wyróżniają się w tym aspekcie.

Daje się zauważyć, że osoby powyżej 65 roku życia są bardziej krytyczne niż pozostałe wyróżnione grupy, jeżeli chodzi o ocenę wszystkich poziomów edukacji. Z badań wynika również, że osoby mieszkające na wsi nieco gorzej oceniają jakość opieki przedszkolnej.

Ocena przedszkoli w powiecie wołomińskim wypada korzystnie z wyjątkiem dwóch aspektów – dostępności oferty oraz kosztu usługi (pamiętajmy, że badania były jednak prowadzone przed wprowadzeniem obniżki opłat za przedszkola). Wszystkie pozostałe oceny opieki przedszkolnej lokują się powyżej 4, czyli oceny dobrej. Najwyższe noty opiece przedszkolnej przyznali ankietowani z Żąbek.

Jeżeli chodzi o ocenę szkół podstawowych w powiecie wołomińskim, to mieszkańcy najbardziej doceniają najistotniejszą kwestię, czyli kompetencje kadry – średnia ocena tego aspektu jest więcej niż dobra (4,09). Podobnie wysoko ocenionym aspektem szkolnictwa podstawowego jest dostępność oferty (4,08) oraz jakość nauczania (4,04). Stosunkowo najsłabiej wypada ocena oferty zajęć dodatkowych (3,72). Oceny szkół podstawowych w poszczególnych gminach są bardzo zbliżone.

W przypadku gimnazjów mieszkańcy powiatu najbardziej doceniają dostępność tej formy edukacji (z wszystkich ocenianych aspektów tego poziomu szkolnictwa jedyna ocena powyżej 4). Najniżej oceniane aspekty szkolnictwa gimnazjalnego to opieka pozalekcyjna (3,71) oraz oferta zajęć dodatkowych (3,73). Wypada zwrócić uwagę, że ankietowani z Żąbek ocenili wszystkie aspekty szkolnictwa gimnazjalnego wyżej niż mieszkańcy pozostałych gmin.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne oceniane było ogółem dość jednolicie, jeśli idzie o testowane cechy – najwyżej w tym ujęciu odbierana jest dostępność oferty (4,18), a stosunkowo najniżej oferta dodatkowych zajęć (3,96). W obrębie danych gmin największe uznanie zdobyła dostępność oferty (4,74) w Żąbkach – ta gmina we wszystkich ocenianych aspektach odnotowuje wartości wskazań najwyższe.

W przypadku edukacji dla dorosłych, co drugi mieszkaniec słyszał o dwóch formach nauczania – szkoleniach, kursach, warsztatach oraz Uniwersytecie Trzeciego Wieku. W obrębie gmin powiatu wołomińskiego wiedza na temat edukacji dla dorosłych jest zróżnicowana: mieszkańcy Jadowa

prawie wszyscy słyszeli o kursach i szkoleniach (95% mieszkańców tej gminy słyszało o edukacji dla dorosłych), natomiast w Strachówce dotyczyło to jedynie 12,4% badanych, a o Uniwersytecie Trzeciego Wieku słyszała ledwie co dwudziesta osoba z tej gminy (5,8%). Znajomość Uniwersytetu Trzeciego Wieku najczęściej deklarowali mieszkańcy Zielonki (86%) i Jadowa (84%).

Co istotne, najbardziej świadome tego typu zajęć są osoby powyżej 65 roku życia – dotyczy to zarówno znajomości szkoleń, warsztatów, kursów dla dorosłych oraz działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W obu przypadkach znajomość tych form edukacji grupie najstarszych respondentów wynosi ok. 90%. Słabo wypada znajomość szkoleń, warsztatów oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku na wsi – w obu przypadkach ponad 60% mieszkańców rejonów wiejskich nie słyszało o takich formach edukacji.

2.2 Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- stała poprawa dostępności do wychowania przedszkolnego (przyrost liczby przedszkoli i punktów przedszkolnych, a także ilości oferowanych przez nie miejsc dla dzieci w latach 2007 – 2012 o 87,3%); - stała poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym (wzrost ilości komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów w szkołach podstawowych w latach 2007 – 2012 o 39,9%); - wysoka atrakcyjność usług edukacyjnych na poziomie podstawowym (wysoka wartość współczynnika skolaryzacji netto dla szkół podstawowych – 100,0%); - stała poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym (wzrost ilości komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów w szkołach gimnazjalnych w latach 2007 – 2012 o 42,8%); - wysoka dostępność do szkolnictwa ponadgimnazjalnego dla osób dorosłych i wzrost zainteresowania ofertą edukacyjną szkół średnich dla dorosłych (wzrost ilości osób kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych na przestrzeni lat 2007 – 2012 o 104,1%); - Szkoły ponadgimnazjalne w 5 gminach; - Różnorodność ofert placówek oświatowych, specjalistyczne kierunki kształcenia (profile-wojskowy, policyjny, strażacki). - dostępność do szkolnictwa wyższego w powiecie (funkcjonowanie na obszarze powiatu 1 niepublicznej uczelni wyższej); - sporządzanie perspektywicznych analiz mających na celu zbadanie potrzeb w zakresie usług oświatowych; - otwieranie nowych kierunków kształcenia	- bardzo niski poziom dostępności do placówek opieki nad dziećmi poniżej 3 roku życia (żłobków, oddziałów żłobkowych, klubów dziecięcych); - brak placówek opieki nad dziećmi do lat 3 w gminach: Marki, Zielonka, Dąbrówka, Jadów, Klembów, Poświętne, Radzymin, Strachówka, Tłuszcz, Wołomin; - relatywnie niski poziom dostępności do wychowania przedszkolnego (względnie wysoka liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat na 1 miejsce w przedszkolach i punktach przedszkolnych – 1,5, niski odsetek dzieci w wieku 3 – 6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym – 74,0%); - brak placówek wychowania przedszkolnego w gminie Strachówka; - systematyczny spadek wartości wyników osiąganych przez uczniów szkół podstawowych ze sprawdzianu po IV klasie szkoły podstawowej w latach 2007 – 2012; - spadek wartości wyników uzyskiwanych przez uczniów szkół gimnazjalnych z egzaminu gimnazjalnego (tak z części humanistycznej, jak i matematyczno-przyrodniczej) w latach 2007 – 2011; - spadek zainteresowania młodzieży ofertą edukacyjną liceów ogólnokształcących (spadek liczby uczniów liceów ogólnokształcących w latach 2007 – 2012 o 22,1%) oraz ofertą zasadniczych szkół zawodowych (spadek liczby uczniów zasadniczych szkół zawodowych w latach 2007 – 2012 o 19,1%); - niski poziom zdawalności egzaminu maturalnego (66%); - brak możliwości kontynuacji kierunkowego kształcenia w szkołach średnich; - dualizm obszaru powiatu (skupienie

(poprzedzone analizami, badaniami); – wzrost wydatków budżetowych na oświatę oraz wychowanie w latach 2007 – 2012 powiatu o 53,5% oraz gmin o 53,1%; – wysoki poziom nakładów majątkowych gmin na oświatę i wychowanie (wysoka wartość wydatków majątkowych na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca – 107,9 PLN); – projekty zewnętrzne rządowe i unijne- Indywidualizacja procesu nauczania, Radosna szkoła, Dziecięca Akademia Przyszłości, Cyfrowa Szkoła – gmina Kobyłka; – wykorzystanie środków UE na podnoszenie jakości i atrakcyjności zawodowych szkół ponadgimnazjalnych (wymiana międzynarodowa, dodatkowe zajęcia, doposażenie, itp.); – działania zmierzające do wprowadzenia projektu systemowego dotyczącego kształcenia się nauczycieli; – współpraca szkół ponadgimnazjalnych z innymi podmiotami (politechnika Warszawska, spółka Koleje Mazowieckie, firmy); – znaczna ilość pozaszkolnych zajęć oferowanych przez ośrodki kultury (dla dzieci i dorosłych) dotyczy to gmin: Zielonka, Żąbki, Kobyłka, Wołomin (gminy pn-wsch słabiej rozwinięte pod względem edukacyjnym dla dzieci i młodzieży); – wspieranie rozwoju osób starszych/seniorów poprzez: dofinansowanie, pomoc organizacyjną; – duża ilość klubów seniora, uniwersytetów III wieku, itp.;	placówek w części zachodniej – dot. szkół ponadgimnazjalnych, przedszkoli, punktów przedszkolnych; wschodnia część o charakterze wiejskim – tylko jedna szkoła ponadgimnazjalna, mało punktów przedszkolnych); – brak szkół językowych w gminach: Dąbrówka, Jadów, Klembów, Poświętne i Strachówka; – brak kompleksowej informacji o kierunkach kształcenia w każdym etapie (brak baz danych); – brak wystarczającej oferty edukacyjnej w formie zajęć pozalekcyjnych (szczególnie na wsi) – jeśli oferta jest to zwykle wiąże się z kosztami; – brak systemu informacji (bazy danych) o stowarzyszeniach działających w kierunku kształcenia ustawicznego, o placówkach przedszkolnych); – brak miejsc, w których głównie młodzież mogłaby realizować swoje zainteresowania (poza lekcjami w szkole); – utrudniony dostęp do bazy sportowej, brak małych obiektów sportowych – terenów gdzie bezpiecznie i aktywnie spędzić czas; – odpłatność (często wysoka) za uczestnictwo w zajęciach pozaszkolnych uniemożliwiająca udział dzieci z rodzin mniej zamożnych; – zbyt mała baza lokalowa dotycząca usług edukacyjnych; – brak współpracy pomiędzy jednostkami (szkoły, placówki edukacyjne, instytucje, organizacje pozarządowe, samorząd); – brak motywacji do współpracy; – słabe zaangażowanie niektórych pracowników i rodziców w działania edukacyjne i około edukacyjne; – zbyt małe środki na współpracę z NGO; – niewystarczająca współpraca pomiędzy gminami;
---	---

Szanse	Zagrożenia
– Wysokość subwencji oświatowej (wzrost); – Wykorzystanie środków UE na podnoszenie jakości i atrakcyjności zawodowych szkół ponadgimnazjalnych (wymiana międzynarodowa, dodatkowe zajęcia, doposażenie, szkolenia kadr itp.); – Wynagrodzenia rodziców i nauczycieli - motywacja finansowa (wpływ na wybór szkoły i zajęć pozalekcyjnych); – Wymiany międzyszkolne/międzynarodowe; – Preferencje rodzinne (nastawienie na kształcenie i rozwój osobowości poprawiający jakość życia); – Rodzice coraz częściej interesujący się edukacją swoich dzieci. Chcący brać udział w życiu szkoły; – Sam człowiek i jego chęci inwestowania we własny rozwój zawodowy (poczucie własnej wartości i wiara w siebie); – Rankingi szkół – element rywalizacji o ucznia, i czynnik podnoszący dbałość o jakość nauczania; – Promocja szkolnictwa zawodowego; – Cyfryzacja szkół - E-dzienniki; E-podręczniki (wprowadzanie); – Wzbogacenie oferty edukacyjnej (tablice multimedialne, komputeryzacja, metody pracy itp.); – Rozwój e-learningu; – Wzrost kompetencji kadry edukacyjnej obsługującej nowe technologie; – Organizacja ruchów społecznych;	– Niestabilność przepisów oświatowych m.in. system finansowania przedszkoli publicznych i niepublicznych; niestabilność Karty Nauczyciela; – Brak stałej polityki edukacyjnej (wybory-nowe władze i trendy); – Brak podejmowania decyzji (ustawy) w oparciu o rzetelne analizy i badania. – Biurokracja procedur pracy szkoły; – Obciążanie samorządów nowymi zadaniami bez wystarczającego wsparcia finansowego na realizację tych zadań; – Zbyt duża różnorodność i zmienność podręczników dopuszczanych do realizacji podstawy programowej; – Zbyt mały dostęp do nowoczesnych technologii; – Bezrobocie (w sferze ekonomicznej i psychologicznej); – Sytuacja gospodarcza (ilość i wielkość firm prywatnych); – Kryzys gospodarczy (wpływ na dofinansowanie szkół oraz wybór profilu szkoły, tworzenie szkół o profilu z największym zapotrzebowaniem); – Spadek liczby urodzeń – zamykanie szkół (niż demograficzny – model rodziny 2+1, negatywny stereotyp wielodzietnych rodzin); – Zbyt wysokie oczekiwania rodziców, postawa roszczeniowa (należy mi się); – Dyskryminacja dzieci pochodzących ze wsi; – Zróżnicowanie mentalne związane z przemieszczaniem się ludzi z miast na wieś; – Zmiana stylu życia (zbyt długi czas pracy rodziców, za mało czasu poświęcanego dzieciom, przeciążamy dzieci dodatkowymi zajęciami); – Zróżnicowanie postaw życiowych mieć – być;

Cześć III. Strategiczna

3.1 Misja rozwoju usług

Myślenie o rozwoju usług edukacyjnych na terenie powiatu wołomińskiego podobnie jak strategiczne myślenie o rozwoju innych usług publicznych świadczonych na poziomie samorządowym oraz planowanie działań sprzyjających takiemu rozwojowi wymaga odpowiedzi na kluczowe pytania: *Po co to robimy i co jest naszą aspiracją? Jakie są obszary, w których chcemy skoncentrować swoje wysiłki? W oparciu o jakie wartości działamy? Jakie standardy prowadzenia polityki rozwoju są dla nas istotne?* Pytania te odnoszą się w równym stopniu do firm, instytucji publicznych, jak i organizacji pozarządowych zastanawiających się nad swoim rozwojem, a odpowiedź na nie określa się najogólniej jako opis Misji lub precyzyjniej - poczucie Misji (ang. *sens of mission*). Zgodnie z takim ujęciem wypracowana została misja rozwoju usług edukacyjnych, która zgodnie z wykorzystanym w procesie strategicznym modelem Ashridge złożona jest z czterech elementów. Na misję Rozwoju Usług Edukacyjnych składają się zatem:

- **główny cel** – zasadnicza aspiracja rozwoju usług;
- **domeny strategicznego rozwoju** – podstawowe obszary prowadzenia rozwoju świadczonych usług;
- **wartości** – istotne z punktu widzenia rozwoju usług, to w co wierzymy;
- **standardy zachowań organizacyjnych** – procedury, polityki i schematy działania.

Tak określoną misję rozwoju usług edukacyjnych, pomimo wyodrębnienia czterech elementów, należy postrzegać i odczytywać jako integralną całość. Misja w modelu Ashridge to główny cel wskazujący podstawowy kierunek działań, domeny strategicznego rozwoju – określające obszary koncentracji wysiłków, ale także wartości oraz standardy zachowań, które towarzyszą procesowi wyboru i realizacji zadań, wpisujących się w określone w celu i strategii główne kierunki rozwoju. W takim ujęciu misja stanowi „rdzeń” dokumentu Strategia Rozwoju Usług Edukacyjnych, który kolejno wypełniany i uszczegółowiany jest (w kolejnych rozdziałach) poprzez zapisy celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań (w tym propozycji zadań flagowych).

Czteroelementowa misja rozwoju usług edukacyjnych na terenie powiatu wołomińskiego i wchodzących w jego skład gmin przedstawiona jest poniżej.

Misja według modelu Ashridge

CEL

Zapewnienie, **zróżnicowanej, dobrej jakościowo** oraz **uwzględniającej potrzeby mieszkańców** powiatu wołomińskiego oferty edukacyjnej, pozwalającej na **efektywną realizację ścieżki edukacyjno – zawodowej** oraz kształtującej **świadome, mądre i uczące się społeczeństwo** powiatu wołomińskiego.
Oferta kształcenia dostosowywana jest do **wymogów rynku pracy**, a usługi edukacyjne są realizowane w taki sposób, aby wspierać mieszkańców powiatu w kreowaniu ich własnych strategii rozwoju na płaszczyźnie zawodowej oraz w sferze samorealizacji i ciągłego rozwoju.

WARTOŚCI

1. Uczeń (człowiek) i jego rozwój;
2. Rodzice mają kluczową rolę w edukacji i wychowaniu.
3. Nauka i rozwój szansą na lepsze życie.
4. Rozwój pasji i zainteresowań;
5. Bezpieczeństwo w szkole (bezpieczne treści);
6. Równość w dostępie do edukacji;
7. Tradycja i tożsamość lokalna.

STANDARDY ZACHOWAŃ

1. **Indywidualne podejście** do każdego ucznia – dostosowanie kształcenia do jego umiejętności, zdolności i zainteresowań – nie szufladkujemy.
2. **Współpraca z rodzicami** na każdym szczeblu edukacyjnym (udział procesach decyzyjnych).
3. **Szkoła otwarta** na środowiska lokalne i otoczenie gospodarcze.
4. **Dostępność** usług edukacyjnych na terenie powiatu wołomińskiego.
5. **Dostosowanie oferty** edukacyjnej do potrzeb mieszkańców powiatu.
6. **Stałe doskonaląca się** kadra nauczycielska w partnerskich relacjach z uczniem.
7. **Nowoczesna edukacja** – otwartość na wdrażanie innowacji i nowych technologii w edukacji.
8. **Pozyskiwanie środków zewnętrznych** na rozwój usług edukacyjnych w powiecie.

DOMENY STRATEGICZNEGO ROZWOJU

1. **Rozwój usług edukacyjnych uwzględniających potrzeby rynku pracy.**
2. **Edukacja zapewniająca możliwości dla samorozwoju mieszkańców powiatu wołomińskiego.**
3. **Efektywne zarządzanie i organizacja kształcenia w powiecie wołomińskim.**

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 30 – 103 Kraków ul. Włóczków 22/3,
Tel. (12) 623 77 40, Fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

3.2 Plany działań dla domen strategicznego rozwoju

Zgodnie z zapisem misji rozwoju usług edukacyjnych wyodrębnione zostały trzy domeny (obszary) rozwoju usług. Nadano im następujące brzmienie:

- **Domena 1. Rozwój usług edukacyjnych uwzględniających potrzeby rynku pracy.**
- **Domena 2. Edukacja zapewniająca możliwości dla samorozwoju mieszkańców powiatu wołomińskiego.**
- **Domena 3. Efektywne zarządzanie i organizacja kształcenia w powiecie wołomińskim.**

W ramach niniejszego rozdziału przedstawiono krótką charakterystykę każdej z domen strategicznego rozwoju usług edukacyjnych oraz plany działań dla każdej z nich. Plan działania dla domeny obejmuje trzy zasadnicze poziomy:

- poziom **celów strategicznych** (odpowiadających na pytanie: po co to robimy?);
- poziom **celów operacyjnych** (odpowiadających na pytanie: jak to robimy?);
- poziom **zadań** (odpowiadających na pytanie: co konkretnie robimy?).

Domena 1. ROZWÓJ USŁUG EDUKACYJNYCH UWZGLĘDNIAJĄCYCH POTRZEBY RYNKU PRACY

Domena odnosi się do budowania w powiecie wysokiej jakości oferty kształcenia przygotowującej do aktywności zawodowej i utrzymania się na rynku pracy. Zakres domeny obejmuje startegiczne działania skierowane na dostosowanie kształcenia ponadgimnazjalnego pod wymogi rynku pracy (zakres, jakość, kadra, baza), stworzenie warunków dla rozwoju poradnictwa zawodowego, rozwijanie współpracy placówek edukacyjnych z pracodawcami, a także wykorzystywanie istniejących diagnoz lokalnego i regionalnego rynku pracy przy podejmowaniu decyzji na rzecz budowaniu adekwatnej oferty kształcenia zawodowego.

SIATKA CELÓW I ZADAŃ DLA DOMENY 1

1. Cel strategiczny:

Wysoka jakość kształcenia zawodowego odpowiadająca na potrzeby rynku pracy

Cele operacyjne:

- 3.1 Zwiększenie wykorzystania diagnoz potrzeb lokalnego rynku pracy w kreowaniu oferty edukacyjnej w powiecie wołomińskim.
- 3.2 Modernizacja i dostosowanie zaplecza edukacyjnego do potrzeb kształcenia na wysokim poziomie.

- 3.3 Wzrost efektywności i dostępności do doradztwa edukacyjno-zawodowego na każdym etapie życia.
- 3.4 Intensyfikacja współpracy pomiędzy szkołami a środowiskiem społeczno-gospodarczym (instytucje rynku pracy).

Proponowane zadania do realizacji

1. Utworzenie mobilnej sieci doradztwa edukacyjno-zawodowego „Mobilny Doradca” (doradcy zawodowi mają stałe dyżury w poszczególnych miejscowościach – dojeżdżają do ludzi – do sołectw, najbliższych miejsc zamieszkania; sieć wymaga aktywnej promocji i zaangażowania lokalnych liderów (sołtysi, księża, szkoły). Doradztwo ma być adresowane do wszystkich grup wiekowych poczynając od dzieci w wieku gimnazjalnym aż do osób na granicy aktywności zawodowej. Doradcy wyposażeni w odpowiednie narzędzia pomocne w diagnozowaniu predyspozycji edukacyjno-zawodowych).
2. Opracowanie systemu wsparcia dla pracodawców podejmujących współpracę ze szkołami zawodowymi i technicznymi (system zachęt dla pracodawców angażujących się w edukację zawodową młodzieży).
3. Opracowanie zasad współpracy na linii szkoła zawodowa – pracodawca (w szczególności zakres współpracy odnoszący się do realizacji praktyk zawodowych w zakładzie pracy, organizowanie wycieczek przedmiotowych do zakładów pracy, odbywania staży przez nauczycieli w zakładach pracy, nauczania przedmiotów zawodowych przez praktyków, utworzenia powiatowej bazy pracodawców potrzebujących praktykantów (dostępna dla uczniów).
4. Promocja kształcenia zawodowego (Informowanie o kierunkach kształcenia, możliwościach praktyk oraz późniejszej pracy).
5. System monitorowania losów absolwentów (szkoły w oparciu o wystandaryzowane narzędzia pozyskują informacje o dalszych losach edukacyjnych i karierze zawodowej absolwentów. Taka diagnoza pozwoli weryfikować absorpcję absolwentów przez lokalny/regionalny rynek pracy).
6. Diagnoza potrzeb rynku pracy – cykliczne badania własne oraz monitorowanie zewnętrznych analiz dotyczących tendencji na lokalnym rynku pracy (z uwzględnieniem aglomeracji warszawskiej) pod kątem budowania oferty edukacyjnej.

Domena 2. EDUKACJA ZAPEWNIAJĄCA MOŻLIWOŚCI DLA SAMOROZWOJU MIESZKAŃCÓW POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

Domena odnosi się do budowania postaw uczenia się przez całe życie wśród mieszkańców powiatu. Stąd będzie ona koncentrowała się zarówno na rozwoju oferty kształcenia na każdym szczeblu edukacyjnym, uwrażliwionej na odkrywanie i rozwijanie talentów oraz kreatywności młodego pokolenia, świadczonej w sposób nowoczesny i atrakcyjny. W ramach domeny zawarte zostaną działania służące zapewnieniu w pełni dostępnej i możliwie szerokiej oferty placówek edukacyjnych i instytucji działających w obszarze rozwoju i samorealizacji, stawiających na wspieranie rozwoju indywidualnych zainteresowań mieszkańców powiatu wołomińskiego w każdym wieku.

SIATKA CELÓW I ZADAŃ DLA DOMENY 2

1. Cel strategiczny

Rozwój atrakcyjnej i dostępnej oferty wspierającej samorealizację mieszkańców powiatu

Cele operacyjne:

- 1.1 Wzrost atrakcyjności i dostępności do zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży szkolnej.
- 1.2 Poprawa i wzbogacenie oferty zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów – likwidacja nierówności wynikających z miejsca zamieszkania.

Proponowane zadania do realizacji

1. Utworzenie powiatowego systemu wspierania talentów – opracowanie katalogu nauczycieli – zewnętrznych mentorów, mistrzów wspierający talenty, fachowców w swojej dziedzinie, którzy prowadzili by zajęcia rozwojowe dla wyjątkowo zdolnych uczniów (z kilku szkół, z terenu powiatu) w wąskich dziedzinach.

2. Cel strategiczny

Wspieranie podnoszenia kwalifikacji i rozwoju kompetencji poprzez popularyzację postawy uczenia się przez całe życie

Cele operacyjne:

- 2.1 Budowanie wśród mieszkańców postawy ciągłej potrzeby uczenia się bez względu na wiek.
- 2.2 Rozwój atrakcyjnej oferty edukacji pozaformalnej wspierającej zmianę/ aktualizację/ nabywanie nowych kwalifikacji i kompetencji.

Proponowane zadania do realizacji

1. Stworzenie warunków do podnoszenia lub potwierdzania kwalifikacji nabytych drogą nieformalną lub pozaformalną na terenie powiatu (analiza utworzenia CKP lub lokalnego centrum egzaminacyjnego).
2. Powiatowy system informacji o kierunkach kształcenia ustawicznego, kursach, szkoleniach (opracowanie zbiorczego katalogu ofert z zakresu kształcenia pozaformalnego, wybór nośnika informacji).

Domena 3. EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA KSZTAŁCENIA W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM

Podstawą dla zapewnienia mieszkańcom dobrej edukacji jest także zadbanie o jej sprawne zarządzanie i efektywne zorganizowanie systemu funkcjonowania placówek i instytucji edukacyjnych. Zapewnienie dostępnej, dostosowanej do potrzeb pracujących mieszkańców powiatu oraz atrakcyjnej w formie oferty placówek świadczących opiekę nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym i szkolnym jest kluczowym elementem, umożliwiającym pracującym rodzicom godzenie życia zawodowego z rodzinnym, mocno wyróżnionym w ramach tego strategicznego kierunku działań.

Zakres domeny obejmuje także zapewnienie warunków dla utrzymania i stałego rozwoju jakości w edukacji, który uparuje się w kilku kluczowych czynnikach sukcesu takich jak: dobrze przygotowana, stale rozwijająca się kompetencyjnie kadra pedagogiczna potrafiąca w sposób efektywny wykorzystywać w procesie nauczania możliwości jakie dają nowoczesne technologie; zapewnienie systemu motywującego i wspierającego wybitnych, kreatywnych nauczycieli; większe wykorzystanie środków zewnętrznych na podniesienie jakości bazy dydaktycznej, oferty zajęć, metod nauczania; oraz większa dostępność i stopień wykorzystania narzędzi informacyjnych w edukacji.

SIATKA CELÓW I ZADAŃ DLA DOMENY 3

1. Cel strategiczny

Poprawa zarządzania i organizacji kształcenia w powiecie

Cele operacyjne:

- 1.1 Stałe udoskonalanie i aktualizowanie kompetencji i kwalifikacji kadry dydaktycznej.
- 1.2 Wprowadzenie powiatowej polityki motywacyjnej, wspierającej kreatywnych i zaangażowanych pedagogów.
- 1.3 Zwiększenie wykorzystania dodatkowych zewnętrznych źródeł finansowania na rozwój działań edukacyjnych.

Proponowane zadania do realizacji

1. Coroczny monitoring jakości, efektywności i dostępności usług edukacyjnych (uwzględniający m.in. sieć szkół, liczbę oddziałów, wydatki oświatowe JST, ilość uczniów i etatów nauczycieli, wyniki egzaminów zewnętrznych, wskaźników EWD).
2. Zmiana systemu wynagradzania nauczycieli (zmiana regulaminów wynagradzania w zakresie zasad, kryteriów i wysokości przyznawania dodatków).
3. Opracowanie zasad przyznawania nagród dla nauczycieli za szczególne osiągnięcia w pracy z dziećmi i młodzieżą (kryteria przyznania nagrody, formy nagradzania itp.)
4. Powołanie koordynatora ds. pozyskiwania środków zewnętrznych na wspólne projekty edukacyjne dla gmin i powiatu.
5. Opracowanie pakietu szkoleń / kursów dla nauczycieli związanych z doskonaleniem umiejętności miękkich (np. kontakt z trudnym uczniem, relacje z rodzicami, radzenie sobie z stresem) oraz wykorzystywaniem technik i narzędzi innowacyjnych w procesie dydaktycznym.
6. Wprowadzenie kryteriów w konkursach na dyrektorów szkół, premiujących umiejętności menedżerskie i stawiających na bardzo dobre przygotowanie merytoryczne kandydatów.

2. Cel strategiczny

Wysoka jakość kształcenia ogólnego na każdym szczeblu edukacji

Cele operacyjne:

- 2.1 Modernizacja bazy oświatowej sprzyjającej wyższej jakości kształcenia.
- 2.2 Zwiększenie w procesie edukacyjnym stopnia wykorzystania nowoczesnych narzędzi i metod nauczania.

Proponowane zadania do realizacji

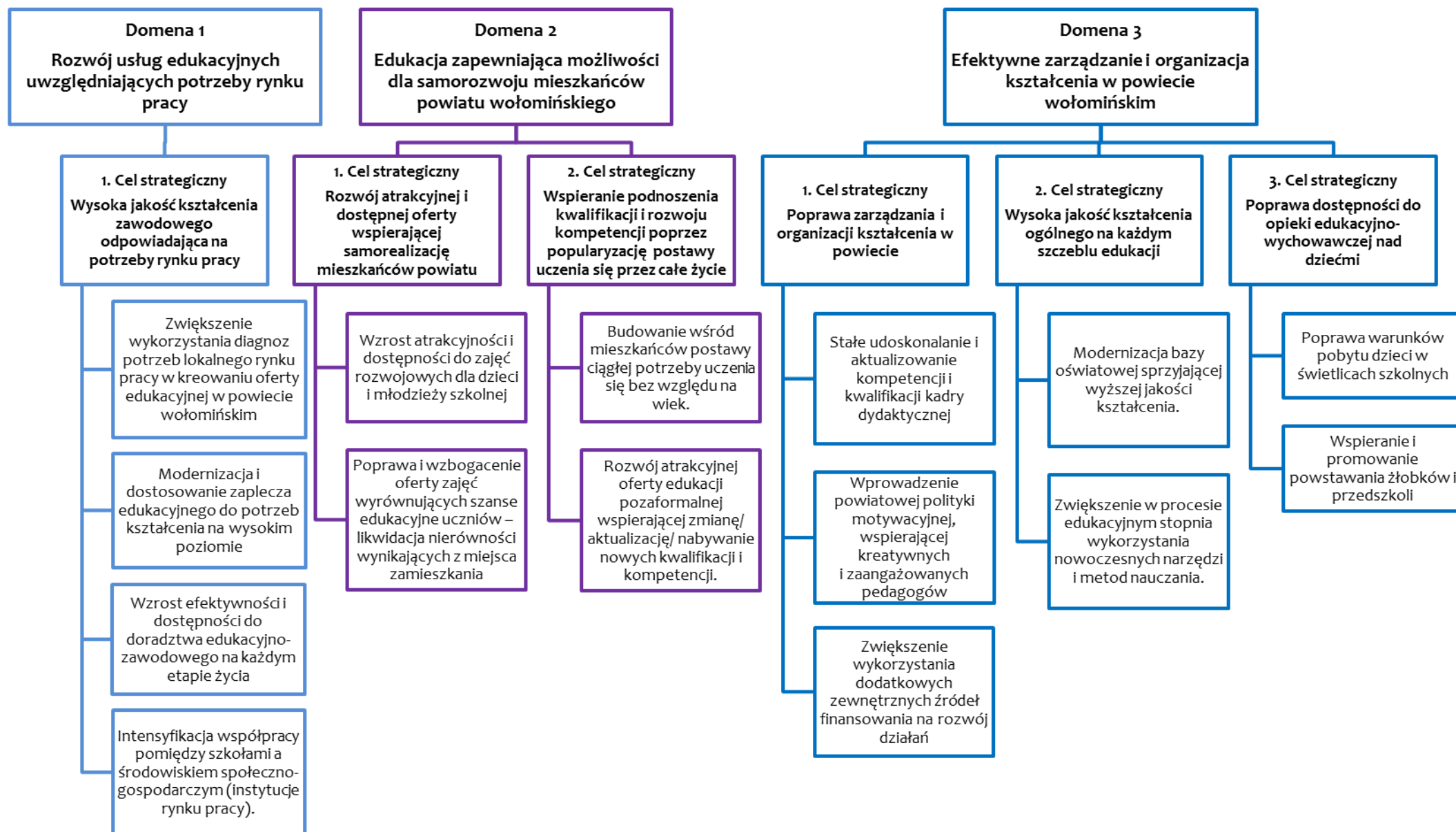
1. Wyposażenie klasopracowni w nowoczesny sprzęt dydaktyczny (tablice multimedialne, rzutniki, pracownie do nauki języków obcych – laboratoria fonetyczne itp.).
2. Organizacja szkoleń / kursów dla nauczycieli związanych z doskonaleniem umiejętności związanych z wykorzystywaniem technik i narzędzi innowacyjnych w procesie dydaktycznym.

3. Cel strategiczny

Poprawa dostępności do opieki edukacyjno-wychowawczej nad dziećmi

Cele operacyjne:

- 3.1. Poprawa warunków pobytu dzieci w świetlicach szkolnych (opieka wychowawcy/pedagoga, atrakcyjne formy spędzania czasu dla dzieci i młodzieży, organizacja czasu pracy świetlicy).
- 3.2. Wspieranie i promowanie powstawania żłobków i przedszkoli (w tym przyzakładowych).

Część IV. Wdrożeniowa

4.1 Założenia systemu wdrażania i monitorowania Strategii

Prezentowany dokument strategiczny, jako wykaz możliwych do realizacji projektów partnerskich z zakresu usług edukacyjnych, nie niesie ze sobą obligatoryjnego obowiązku realizacji zapisanych w nim celów i zadań. Nie mniej jednak, partycypacyjny model jego wypracowania oraz zobowiązania poszczególnych partnerów projektu, stwarza warunki do wypracowania odrębnego systemu monitorowania i wdrażania. Systemu takiego, który będzie odpowiadał specyfice wypracowanych założeń strategicznych. Powinien on pozwolić na określenie stopnia realizacji celów strategicznych oraz dawać instrukcje jak postępować w przypadku podjęcia decyzji o wdrożeniu proponowanego przedsięwzięcia partnerskiego. Fakt konstruowania planów strategicznych, by były zgodne z proponowanymi Programami Operacyjnymi UE na lata 2014-2020 oraz z dokumentami strategicznymi, wskazującymi kierunki rozwoju dla usług edukacyjnych, daje szansę na wykorzystanie wypracowanych propozycji zadań.

Strategia będzie wdrażana i monitorowana przez uzgodnione i wyznaczone do tego podmioty, reprezentujące poszczególne gminy i powiat, przy wykorzystywaniu dostępnych narzędzi i procedur. Określenie mechanizmów weryfikacji i oceny postępów w zakresie realizacji założonych działań oraz osiągania postawionych celów ma szczególne znaczenie w kontekście założenia partnerskiej realizacji większości ujętych w dokumencie zamierzeń strategicznych. Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny „Strategii Rozwoju Usług Edukacyjnych” oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- I. *Strażnik Strategii* – Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Wołominie;
- II. *Opiekunowie Domen*: Domena 1 – przedstawiciel Wydziału Edukacji, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Wołominie lub Powiatowego Urzędu Pracy w Wołominie, Domena 2 – przedstawiciel Wydziału Edukacji, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Wołominie, Domena 3 – przedstawiciel wydziału/referatu edukacji w jednej z 13 gmin powiatu wołomińskiego;
- III. *Partnerzy* – przedstawiciele podmiotów zaangażowanych w proces realizacji zadań w ramach poszczególnych domen strategicznych reprezentujący poszczególne JST oraz inne instytucje i podmioty świadczące usługi w sferze edukacyjnej.

Strażnik Strategii wraz z Opiekunami Domen współtworzą Zespół ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Usług Edukacyjnych.

Strażnik Strategii - Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Wołominie

STRAŻNIK STRATEGII:

- inicjuje i koordynuje proces monitoringu;
- określa standardy bieżącego monitorowania wdrażania Strategii (wprowadza niezbędne zmiany do procedury monitoringu);
- koordynuje pracę Opiekunów domen oraz pracę Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Usług;
- scala i opracowuje uzyskane od Opiekunów domen informacje oraz przygotowuje rekomendacje dot. wdrażania Strategii;
- przedstawia wyniki monitoringu i rekomendacje poszczególnym gminom i powiatowi;
- zabiega o zapewnienie finansowania dla planowanych przedsięwzięć strategicznych (monitoruje możliwość pozyskania środków zewnętrznych na partnerskie realizacje w zakresie usług administracyjnych;
- mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w Strategii (wdrażania Strategii);
- odpowiada za aktualizację zapisów Strategii.

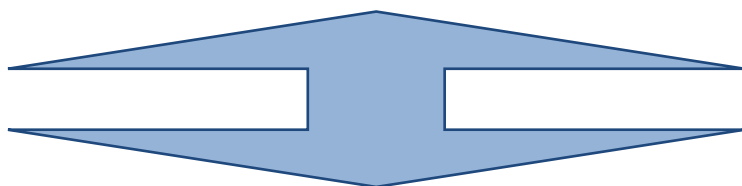
OPIEKUNOWIE DOMEN:

- w sposób stały monitorują realizację zadań i stopień osiągania celów w ramach poszczególnych domen;
- pozyskują i agregują informacje i dane mające służyć monitoringowi danej domen;
- formułują rekomendacje dotyczące wdrażania zapisów poszczególnych domen;
- przygotowują i przekazują Strażnikowi Strategii cykliczną informację dot. stanu wdrażania zapisów domen;
- pod przewodnictwem Strażnika Strategii wchodzi w skład Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Usług;
- podejmują działania na rzecz angażowania partnerów do realizacji założeń poszczególnych domen.

Opiekun domeny 1 -
przedstawiciel Wydziału
Edukacji, Kultury i Promocji
Starostwa Powiatowego w
Wołominie lub Powiatowego
Urzędu Pracy w Wołominie

Opiekun domeny 2 -
przedstawiciel Wydziału
Edukacji, Kultury i
Promocji Starostwa
Powiatowego w
Wołominie

Opiekun domeny 3 -
przedstawiciel
wydziału/referatu
edukacji w jednej z 13
gmin powiatu
wołomińskiego

Przedstawiciele podmiotów
zaangażowanych w proces realizacji
zadań w ramach poszczególnych
domen strategicznych reprezentujący
poszczególne JST oraz inne instytucje i
podmioty świadczące usługi w sferze
edukacyjnej

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W PROCES MONITORINGU DOMEN:

- przekazują Opiekunom domen informacje nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia poszczególnych domen oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników rezultatu dla domen;
- zgłaszają Opiekunom domen pojawienie się trudności lub dodatkowe potrzeby związane z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w Strategii.

Opracowanie:

4.2 Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii

System monitorowania powinien zapewnić ocenę skuteczności działań, które będą podjęte dla realizacji kierunków wyznaczonych przez „Strategię Rozwoju Usług Edukacyjnych”. Monitoring usług edukacyjnych odbywać się będzie na dwóch zasadniczych poziomach:

- A. wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych realizowanych zadań strategicznych (monitoring w oparciu o zapisy Strategii);
- B. danych statystycznych obrazujących stan jakości, efektywności, skuteczności i dostępności usług edukacyjnych w powiecie wołomińskim, w celu stworzenia odpowiedniego tła wartości wskaźników powinny być umiejscowione w szerszym kontekście (subregionalnym, regionalnym, krajowym), dlatego w miarę dostępności danych informacje na temat wartości wskaźników będą prezentowane:
 - w liczbach bezwzględnych (lub procentowo),
 - w porównaniu do średniej wojewódzkiej i krajowej,
 - w ujęciu zmiany od roku bazowego oraz ostatniego badania (dynamika).

Wskaźniki służące monitorowaniu realizacji Strategii, odnoszące się do poszczególnych jej domen strategicznych i celów przedstawiono poniżej.

Domena 1.

ROZWÓJ USŁUG EDUKACYJNYCH UWZGLĘDNIAJĄCYCH POTRZEBY RYNKU PRACY

1. Cel strategiczny

Wysoka jakość kształcenia zawodowego odpowiadająca na potrzeby rynku pracy

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba klasopracowni dostosowanych do potrzeb kształcenia na wysokim poziomie pod potrzeby rynku pracy w danym roku	sztuk	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe
Liczba zawartych i/lub realizowanych porozumień dotyczących współpracy pomiędzy organem prowadzącym szkołę ponadgimnazjalną, szkołą ponadgimnazjalną a pracodawcami w danym roku	sztuk	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe
Liczba udzielonych konsultacji z zakresu poradnictwa edukacyjno-zawodowego w danym roku	sztuk	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Domena 2.

EDUKACJA ZAPEWNIAJĄCA MOŻLIWOŚCI DLA SAMOROZWOJU MIESZKAŃCÓW POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

1. Cel strategiczny

Rozwój atrakcyjnej i dostępnej oferty wspierającej samorealizację mieszkańców powiatu

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba godzin przeprowadzonych zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży	sztuk	Organy prowadzące szkoły (wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym)
Poziom satysfakcji uczniów z realizowanych zajęć rozwojowych	%	Organy prowadzące szkoły (wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym)
Liczba uczniów biorących udział w zajęciach rozwojowych do ogółu uczniów (z uwzględnieniem poziomu nauczania) w danym roku	sztuk	Organy prowadzące szkoły (wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym)

2. Cel strategiczny

Wspieranie podnoszenia kwalifikacji i rozwoju kompetencji poprzez popularyzację postawy uczenia się przez całe życie

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba osób podchodzących do egzaminu/potwierdzających kwalifikacje nabyte drogą nieformalną lub pozaformalną w CKP w danym roku	sztuk	Wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym
Liczba inicjatyw wspierających popularyzację idei uczenia się przez całe życie wśród mieszkańców powiatu w danym roku	sztuk	Wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym

Domena 3.

EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA KSZTAŁCENIA W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM

1. Cel strategiczny

Poprawa zarządzania i organizacji kształcenia w powiecie

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Wysokość pozyskanych środków zewnętrznych na wspólne projekty edukacyjne w danym roku	PLN	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe, wydziały edukacji w urzędach gmin
Poziom satysfakcji uczniów z kompetencji/poziomu nauczania nauczycieli wg typów szkół (wskaźnik wyliczany na podstawie corocznych ankiet)	%	Organy prowadzące placówki edukacyjne (wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym)
Średnie wyniki egzaminów zewnętrznych wg typów szkół w danym roku, średni poziom zdawalności	%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna

2. Cel strategiczny

Wysoka jakość kształcenia ogólnego na każdym szczeblu edukacji

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Średnie wyniki egzaminów zewnętrznych wg typów szkół w danym roku	%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
Środki przeznaczone na pozyskanie nowoczesnego sprzętu dydaktycznego/wyposażenie klasopracowni w danym roku	sztuk	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe, wydziały edukacji w urzędach gmin
Liczba nauczycieli uczestniczących w kursach/ szkoleniach/ warsztatach z zakresu doskonalenia umiejętności związanych z wykorzystywaniem technik i narzędzi innowacyjnych w procesie dydaktycznym	sztuk	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe, wydziały edukacji w urzędach gmin

3. Cel strategiczny

Poprawa dostępności do opieki edukacyjno-wychowawczej nad dziećmi

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba dzieci w wieku poniżej 3 lat na 1 miejsce w żłobkach	sztuk	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe, wydziały edukacji w urzędach gmin
Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat na 1 miejsce w przedszkolach i punktach przedszkolnych	sztuk	Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwo Powiatowe, wydziały edukacji w urzędach gmin
Średni czas pracy żłobków / przedszkoli / świetlic szkolnych	h	Organy prowadzące placówki edukacyjne (wydziały edukacji w Urzędach Gmin i Starostwie Powiatowym)

Równocześnie z procesem monitorowania realizacji celów zawartych w dokumencie strategicznym, projekt zakłada kontynuację monitorowania jakości, efektywności, skuteczności i dostępności usług edukacyjnych. Dlatego też uczestnicy warsztatów wybrali wskaźniki i mierniki, częściowo wykorzystane w procesie diagnozy usług edukacyjnych, które powinny być w kolejnych latach na bieżąco weryfikowane:

MATRYCA WSKAŹNIKÓW USŁUG EDUKACYJNYCH						
L.P.	WSKAŹNIK CZĄSTKOWY	WSKAŹNIK			CHARAKTER WSKAŹNIKA	ŹRÓDŁO WERYFIKACJI
		Jakość	Efektywność (skuteczność)	Dostępność		
1	Liczba dzieci w wieku poniżej 3 lat na 1 miejsce w żłobkach			x	statyczny	BDL GUS
2	Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat na 1 miejsce w przedszkolach i punktach przedszkolnych			x	statyczny	BDL GUS
3	Zmiana liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych w latach 2007 – 2012 (ujęcie dynamiczne rok do roku)		x	x	dynamiczny	BDL GUS
4	Zmiana liczby komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów wg typów szkół (ujęcie dynamiczne rok do roku)	x	x	x	dynamiczny	BDL GUS
5	Zmiana wielkości wydatków budżetowych JST na oświatę i wychowanie (ujęcie dynamiczne rok do roku)		x		dynamiczny	BLD GUS
6	Udział wydatków budżetowych JST na oświatę i wychowanie w wydatkach budżetowych ogółem		x		statyczny	BLD GUS
7	Procent nauczycieli dyplomowanych w ogóle zatrudnionych nauczycieli w szkołach samorządowych w danym roku	x			statyczny	Dane JST/SIO
8	Liczba dzieci objętych zorganizowanym dowozem do szkół w gminie/powiecie na 1000 uczniów			x	statyczny	Dane JST/SIO
9	Liczba dzieci objęta programami wspierającymi rozwój talentów na 1000 uczniów	x			statyczny	Dane JST/SIO

4.3 Procedury wdrażania i monitorowania Strategii

W procesie wdrażania oraz weryfikacji i oceny stopnia realizacji zamierzeń strategicznych przewidziano dwie podstawowe procedury postępowania. Są to:

I. Procedura przepływu informacji, gromadzenia danych i sprawozdawczości

Sprawozdanie z postępów w realizacji zadań uwzględnionych w Strategii przygotowywane jest raz w roku. W tym celu podejmowane są następujące działania:

- Opiekunowie Domen pozyskują od Partnerów informacje na temat zadań strategicznych zrealizowanych/będących w realizacji/planowanych do realizacji w danym roku kalendarzowym w powiecie wołomińskim. Dane zbierane są w oparciu o przygotowane formatki, pozwalające na standaryzację pozyskanych informacji z poszczególnych JST. Pozyskiwane są także sygnały o napotkanych/potencjalnych trudnościach i problemach, niezbędne dla zrealizowania zadania zasoby.

Dane gromadzone są do: 15 września każdego roku.

- Opiekunowie Domen agregują pozyskane informacje i w oparciu o nie opracowują częściowe sprawozdanie dotyczące domeny. Sprawozdanie zawiera: opis stanu wdrażania zapisów domeny oraz rekomendacje dotyczące wdrażania zapisów poszczególnych domen w kolejnym okresie sprawozdawczym (sprawozdanie uwzględnia również listę zadań planowanych do partnerskiej realizacji w ramach domeny na kolejny rok budżetowy, w tym nowych propozycji zadań). Sprawozdania Opiekunowie domen przekazują Strażnikowi Strategii.

Sprawozdania częściowe przekazywane są do: 1 października każdego roku.

- Strażnik Strategii w oparciu o sprawozdania częściowe Opiekunów Domen przygotowuje sprawozdanie całościowe. Strażnik zwołuje spotkanie Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Usług Edukacyjnych, podczas którego konsultuje ujęte w sprawozdaniu wyniki monitoringu, rekomendacje, listę zadań partnerskich planowanych do realizacji w kolejnym roku przez JST z powiatu wołomińskiego. Skonsultowane sprawozdanie przekazuje władzom powiatu i poszczególnych gmin.

Sprawozdanie przekazywane jest władzom do: 10 października.

II. Procedura uruchamiania wspólnych - partnerskich przedsięwzięć JST z terenu powiatu wołomińskiego

- Przekazanie informacji do wszystkich JST o idei realizacji przedsięwzięcia wpisującego się w realizację celów strategii.
- Organizacja spotkania przedstawicieli JST w celu przedstawienie przez inicjatora przedsięwzięcia wstępnych założeń projektu (cele, etapy, harmonogram, wstępny budżet, możliwość pozyskania środków zewnętrznych na realizację).

- Podpisanie porozumienia o partnerskiej realizacji przedsięwzięcia. Wybór lidera przedsięwzięcia. Podział zadań i obowiązków w projekcie pomiędzy poszczególnych partnerów. Powołanie grupy startującej.
- Określenie zakresu przedsięwzięcia na poziomie poszczególnych JST decydujących się na wspólną realizację.
- Określenie zasad komunikacji i przepływu informacji pomiędzy partnerami projektu.
- Opisanie sposobu wewnętrznego monitorowania i kontroli realizacji projektu.

